

IN DE KIJKER

Sinds feb. 1984 contactblad voor de leden en donateurs van de “Vogelwerkgroep Bathmen”
(opgericht 15 feb. 1974)

Versijnt driemaal per jaar

Oplage 150 stuks

Contributie	Leden-	€ 10,00
	Donateurs	€ 7,00
Rekeningnummer	ABN-AMRO	NL 25 ABNA 0.4653.87.098

Bestuur:

Voorzitter	Piet Heetebrij ☎ 0570 - 542530 e-mail: p_heetebrij@hotmail.com
Secretaris	Elly Meuleman-Bannink ☎ 0570 - 551320 e-mail: meulemanelly@gmail.com
Penningmeester	Piet Heetebrij ☎ 0570 - 542530 e-mail: p_heetebrij@hotmail.com
Vogelzaken	Erwin Ruessink ☎ 0570 - 543210 e-mail: erwinruessink@concepts.nl
Vogelzaken	Hans Kleine Koerkamp ☎ 06 40472069 e-mail: kleinekoerkamp@zonnet.nl
Uilenwerkgroep	Karel Maas Geesteranus ☎ 06 55326635 e-mail Karel.MaasGeesteranus@gmail.com

Redactie

Henk Muskee ☎ 06 34349683 e-mail: hjmuskee@gmail.com
Elly Meuleman-Bannink ☎ 0570 - 551320 e-mail: meulemanelly@gmail.com

Website

vwg-bathmen.nl

VOORWOORD

Aan alle lezers van ons contactblad " In de kijker" voor leden en donateurs van de Vogelwerkgroep Bathmen.

Met deze speciale editie willen wij ons vijftig jarig bestaan aankondigen. Wat een mijlpaal. Op 15 februari 1974 is onze vogelwerkgroep opgericht. Precies 10 jaar later op 15 februari 1984 verscheen onze eerste uitgave In de kijker.

Dit is voor ons genoeg reden om met deze speciale uitgave U allen uit te nodigen om dit heugelijke feit op 8 juni 2024 mee te vieren. Dus, noteert u alvast deze datum. Met deze extra editie kijken we terug naar de vele activiteiten die wij hebben ondernomen. Met ontelbare artikelen in ons blad hebben wij al 50 jaar voorlichting gegeven over ons werk. Wij hebben de vogelwereld rondom Bathmen op de kaart gezet.

Binnen onze stichting hebben wij een uilenwerkgroep die zich vooral bezig houdt met het plaatsen en monitoren van verschillende typen uilenkasten.

Ons blad heeft een oplage van 130 exemplaren en komt 3 keer per jaar uit. Regelmatig kreeg het blad een nieuw en fris uiterlijk. Zie de verschillende uitgaven op de voorkant van deze in de kijker. Veel plezier met het verhaal over de geschiedenis van ons blad. De beschrijving van onze activiteiten. Het verhaal van de kraanvogel toen en nu. De prachtige foto's van Hans Kleine Koerkamp (onze hoffotograaf).

Bedankt donateurs voor het jarenlang ondersteunen van onze activiteiten. Bedankt werkgroepleden voor het vele werk wat jullie hebben verzet.

Veel leesplezier met deze jubileumuitgave.

Namens de Voorzitter Piet Heetebrij

50 jaar activiteiten van onze vogelwerkgroep

Piet Heetebrij

Ik neem U graag mee in een stukje geschiedenis van onze vogelwerkgroep. In ons oprichtingsjaar 1974 maakten we in de Bathmense krant onze oprichting bekend. Onze eerste taak was om bekendheid te krijgen en leden donateurs te werven. Al snel besloten we om mee te doen aan een vogelproject van Sovon. Er kwam een propaganda-avond op 7 juni 1974 in het toenmalige gebouw de Kerkmars. Er werden 50 dia's vertoond van vogels uit de omgeving van Bathmen. Voor de liefhebbers organiseerde de vogelwerkgroep haar eerste vogelexcursie. De eerste jaren werd er elk jaar een donateursavond georganiseerd om ze te bedanken voor hun bijdrage. De avonden werden op verschillende plaatsen in ons dorp gehouden. Bij Boode, Braakhekke, de rotondezaal van het Dijkhuis, het gebouw de Kerkmars, en

bij de Rythmeen. In 1976 kwam zelfs de bekende vogelaar Nico de Haan een aantal natuurfilms vertonen. Door deze activiteiten groeide het aantal donateurs snel en konden we nieuwe activiteiten ontplooiën. We gingen nestkasten timmeren met onze jeugdleden. In 1979 werd een spoedvergadering belegd om wintervoeding op te zetten voor roofvogels en watervogels. De Bathmense scholen hielpen mee met het inzamelen van brood. Het werd een succes. De gemeente Bathmen stelde een bedrag van 60 gulden beschikbaar.

Op 15 februari 1984 besloten we om een eigen contactblad "In de kijker" uit te geven. Hiermee konden we meer bekendheid krijgen. Nieuwe projecten volgden elkaar op. We deden mee met de jumilage van de gemeente Bathmen en Westerkappeln. Er ontstond een intensieve uitwisseling met een Naturschutzverein van Westerkappeln. We plaatsten aan het gebouw van de melkfabriek een gierzwaluwenkast. Bij de Temminkstuw werd op ons initiatief een betonnen oeverzwaluwenwand geplaatst. Voor Sovon hebben wij vele telprojecten uitgevoerd. We hebben meegewerkt aan de vogelatlas van Nederland, boomplantdag en de winterfairs in de manege. Rondom Bathmen onderhouden wij honderden nestkasten.

Foto: Euro bird watch day. Locatie: Plompmarsweg Okkenbroek Elly Meuleman

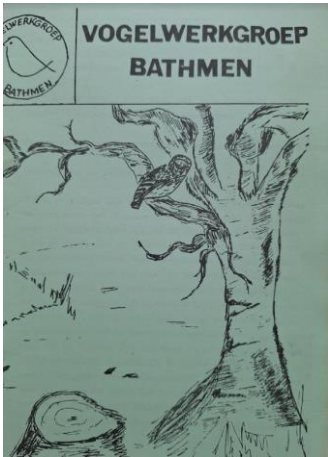
Elk jaar doen wij mee aan vogeltrektellen op Euro Birdwatchday. In de wintermaanden hebben we naast nestkasten timmeren ook bij veel boerderijen de wilgen geknot. In 1988 zijn we begonnen met het plaatsen van 6 kerkuilen kasten rondom Bathmen. Hieruit is onze uilenwerkgroep ontstaan. Onze uilenwerkgroep is onder leiding van Karel Maas Geesteranus uitgegroeid tot ons paradepaardje. Ze hebben vele uilenkasten rondom Bathmen geplaatst. Om de kasten marterproof te maken hebben ze een uniek pendelsluisje ontwikkeld die door andere vogelwerkgroepen wordt overgenomen.

Foto: Excursie naar de Auken tussen Giethoorn en Steenwijk Elly Meuleman

Om onze eigen kennis van vogels te vergroten en vooral van het vogelleven in de natuur te kunnen genieten hebben wij vele excursies naar bekende vogelgebieden ondernomen. Voor onze werkgroepleden organiseren wij elk jaar een weekendexcursie naar een bekend vogelgebied. Schiermonnikoog is bij ons een favoriet.

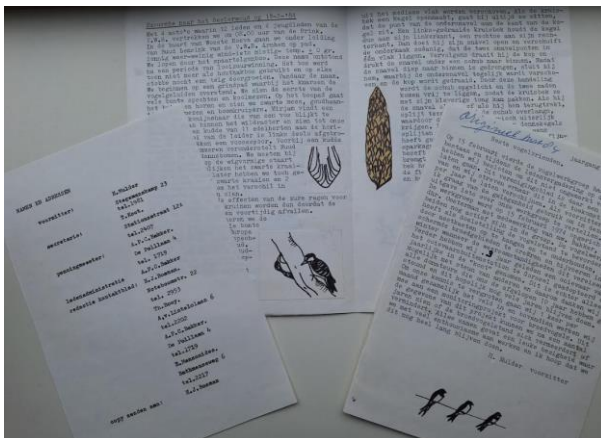
Geniet van onze natuur en wees er zuinig op. Vele vogelsoorten hebben het moeilijk.

Door de jaren heen is er altijd hard gewerkt om een mooi naslagwerk te maken van alle waarnemingen van onze donateurs en werkgroepleden. Waar ook ter wereld, er kwamen altijd leuke berichtjes op de redactie binnen. De start van het boekje vond plaats op 15 februari 1984. Op die dag vierde de vogelwerkgroep haar 10 jarig bestaan en tijdens de ledenvergadering onder leiding van de toenmalig voorzitter Henk Mulder werd besloten om een verenigingsblad samen te stellen. Het streven was om deze 4 maal per jaar te laten verschijnen. Vanuit de werkgroep die vanaf 15 februari 1974 actief was met Jan Oosterman en Mevr. Bakker als actieve leden is er een redactie samengesteld. De heren Bosman, Booy, Mensonides en Mevr. Bakker stonden aan de wieg van het eerste exemplaar wat als 1^e uitgave in maart 1984 het licht zag.

In die tijd moest er behoorlijk geknutseld worden om een boekje in elkaar te zetten. Een getekende omslag, getypte tekst en de plaatjes werden erin geplakt of ook als tekening afgebeeld. Als correctiemiddel was Typex een uitkomst.

Typewriter
An 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

De samenstelling van de redactie is in de loop der jaren verschillende malen gewijzigd. Kopij werd bij Herman Bosman , José de Negro en later Jaap van Dijk aangeleverd als A4, A5 op floppy of als geschreven kopie.

Theo Booy werkte destijds als journalist bij Deventer Dagblad en gaf vorm aan het boekje. Uniformiteit was het streven.

Soms kwam er een noodkreet vanuit de redactie. De omslag werd afgedrukt op een gekleurd papier maar dat was niet meer voorradig. Eenmalig is de In de Kijker toen gemaakt met een witte buitenzijde. Gelukkig kwam na de oproep van de redactie weer een gulle gave van gekleurd papier binnen, waarmee In de Kijker weer een mooi jasje kreeg. Blauw en groen in verschillende tinten, en bruin gaven het blaadje een mooi uitstraling. Een aanslag op de kas werd op deze manier voorkomen.

Na het overlijden van Mevr. Bakker, we schrijven het jaar 1992, maakte Jaap van Dijk zijn intrede in de redactie. De heer en mevr. Bakker hebben veel tijd besteed aan het samenstellen van het boekje. Zo typte Mevr. Bakker alle binnen gekomen stukjes en vormden ze samen de vouw en niet ploeg.

Vanaf 1995 werd het boekje met behulp van de PC samengesteld. Er kon gewerkt worden met een Word bestand. Een hele vooruitgang. Stenselen, kopiëren en afdrukken. Grafisch gezien historische stappen in de vormgeving van het boekje.

In 2002 kreeg In de Kijker een opfrisbeurt. De gekleurde buitenkant verdween en de omslag werd voorzien van een foto en de inhoud. Lettertype Comic Sans MS lettergrootte 13 marge 1,5 cm. Foto's konden als jpg, gif of als bmp bestand worden aangeleverd. Het logo werd aangepast naar de nu nog gebruikte kijker. Zie de verschillende voorbeelden op de omslag van deze uitgave.

Herman gaf het stokje over aan José. José vervulde deze rol bijna 18 jaar en na haar verhuizing naar Zeeland nam Jaap het van José over. Alle kopij naar Jaap die naast het samenstellen van het boekje ook het verspreiden regelde via samengestelde bezorggebieden in en om Bathmen.

In 2003 nam Theo afscheid als redactie lid. 20 jaar heeft hij zich ingezet om een mooi nalsagwerk samen te stellen. Ondanks de verhuizing in 1997 vanuit Bathmen naar Holten bleef hij zich inzetten als actief redactielid. Redactie vergaderingen,

niet en vouwploeg, grammatica en stijlfouten check en de layout was bij Theo in goede handen.

Lenie Mulder nam de niet en vouw activiteiten van Theo over.

In 2016 vonden Jaap en Theo het welletjes en droegen figuurlijk, pen en schrijfblok, over aan Elly Meuleman en Henk Muskee. Als dank verscheen er toen een speciale editie samengesteld door Piet Heetebrij met leuke anecdotes.

Bij deze wisseling van de wacht kregen Elly en Henk natuurlijk nauwkeurige aanwijzingen en adviezen van Theo en Jaap.

Met een pintschema, het juiste lettertype en grootte, marge en vormgeving van het boekje als startpunt vormen Elly en Henk nu de redactie.

De foto's werden gekleurd, de omslag wat aangepast maar het raamwerk staat nog steeds als een huis. Het drukken/kopieren gebeurt nu in eigen beheer en het nieten, vouwen en verspreiden wordt door een geweldige groep vrijwilligers verzorgd.

Kopij komt door de jaren heen van werkgroepleden maar ook van donateurs binnen. Blijf dat vooral doen, want zonder kopij geen In de Kijker, Afgelopen weken hebben wij met behulp van het archief, naast Herman Bosman heeft Theo Booy/Henk Muskee ook alle exemplaren bewaard, een leuke reis kunnen maken door het tijdsbeeld van de Vogelwerkgroep en het blad "In de Kijker".

IN DE KIJKER

Fotowedstrijd
Onverwacht kerstbezoek
Fazant
Pestvogels op Texel
Vogels en vuurwerk
Witte reigers

Foto: Fotowedstrijd Henk Booy
VEERTIESTE JAARGANG NR. 1 2024

Uilenwerkgroep

Elly Meuleman

De uilenwerkgroep verdient zonder meer extra aandacht in deze editie. Ik meen ergens te hebben gelezen dat deze groep in de jaren '80 is gestart. Binnen de vogelwerkgroep was er een enthousiaste groep die zich bezig ging houden met het maken van steen-, kerk-, en ook bosuilen kasten. In eerste instantie werden de kasten alleen geplaatst en gecontroleerd op broedsels. Eén à twee keer per jaar. Het ringen van de jongen was toen nog niet aan de orde. Wel werd al keurig door

Lammert Hotsma in "het bruine boekje" de datum van ophangen, de locatie en het broed succes bijgehouden. Eén bladzijde per kast. Het ging om zo'n 20 kasten vertelde Ellen Meijer mij.

Uit de tijd dat Lammert Hotsma en Jan Oosterman nog zeer actief de kasten controleerden stamt de volgende anekdote. Lammert schrijft in één van onze blaadjes het volgende, met daarbij de afbeelding van een steenuil in de vlucht.

"Dat een steenuil heel trouw is aan zijn huisje bewijst het volgende voorval. Een oud model steenuilenkast die niet geopend kon worden wilden we vervangen door een beter model. Jan klom op de ladder en zaagde de steenuilenkast uit de boom waarbij de kast met een klap op de grond viel. Om bij de boerderij geen rommel achter te laten legden we, nadat we de nieuwe kast geplaatst hadden, de oude kast achter in mijn auto. Op weg naar de volgende locatie zag ik plotseling een schim van een vogel in mijn achteruitkijkspiegel. Het duurde even voor ik

mij realiseerde dat er een steenuil in mijn auto rondvlog. Vlug gestopt en de achterklep van de auto geopend, maar het uiltje was verdwenen., hij was weer terug gekropen in de kast. We zijn weer teruggedreden naar de oude plek van de kast, maar het uiltje was er niet uit te krijgen. Ten einde raad hebben we de kast met uil maar op een schuurtje gelegd."

Toen Ellen Meijer bij de vogelwerkgroep kwam werd ze meteen ook een enthousiast lid van de uilen werkgroep. Het bruine boekje van Lammert werd aan haar overhandigd en Ellen ging aan de slag om alles in Excel te zetten. Helaas is het controleren van de kasten niet helemaal zonder risico. Niet bang om hoog op een ladder te klimmen ging het bij het afdalen toch mis. Een misstap, het gevolg een enkelblessure en geen ladders meer voor Ellen.

Foto: steenuil Piet Heetebrij

Met het ouder worden van de leden, met als gevolg dat de ladder op niet meer zo'n goed idee is, maakten we ons zorgen om het voortbestaan van de uilenwerkgroep. Maar dat tij is gelukkig gekeerd. Onder aanvoering van Karel Maas Geesteranus telt de groep momenteel maar liefst 15 leden. De timmerlocatie is verhuisd van Herman Bosman naar Herman Harmelink in Loo. Karel heeft van Ellen de administratie overgenomen en er zijn eigen draai aan gegeven. Daarnaast, de trouwe lezers heb dit al vaker langs zien komen, zijn er nieuwe kasten ontwikkeld. En is er iets bedacht om niet telkens een ladder op te hoeven om de kasten te controleren. Een camera op een stok werkt ook. Om de jonge vogels te ringen moet men nog wel de ladder op. Sil Westra is bevoegd om steen- en kerkuilen te ringen. Dat is een goede aanwinst en maar wat graag gaan om de beurt de leden van de uilengroep mee om te assisteren.

Foto: Karel met een steenuil "takkeling" Uilenwerkgroep

Hofleverancier van foto's

Elly Meuleman

Ongetwijfeld kunnen we, zoals al aangegeven in het voorwoord, Hans Kleine Koerkamp bestempelen als de hofleverancier van de meest prachtige foto's. En wij van de vogelwerkgroep kunnen meegenieten van de foto's. Zo kregen we deze winter te horen dat er op een gegeven moment maar liefst 11 barmsijzen in zijn tuin zaten. Het fototoestel erop gericht en een prachtige foto kan ons blad sieren. Eigenlijk verdient de foto een professionele afdruk, maar hopelijk krijgt u via dit blaadje ook een goed beeld van deze prachtige vogel.

Barmsijs op ijzerhard Hans Kleine Koerkamp

Hoe lukt Hans het toch telkens opnieuw? Een goed fototoestel met een grote lens is natuurlijk belangrijk, weten waar je moet zijn ook. Kennis van de biotoop in vogeltermen. En dan altijd dat niet zo kleine toestel meeslepen! En veel geduld door bijvoorbeeld in een tentje te gaan zitten. De vogels (bijvoorbeeld de buizerds) zien dat niet als gevaar. Zeker niet als het tentje er al even staat. Maar ook, zoals in het geval van de barmsijzen nadenken over wat je in je tuin hebt staan. De verbena (ijzerhard) trekt in de zomer veel vlinders. Het is belangrijk om de uitgebloeide

belangrijk om de uitgebloeide planten de hele winter te laten staan. Want zie het resultaat; barmsijzen in je tuin. En ook andere vogels genieten dan van de zaadjes.

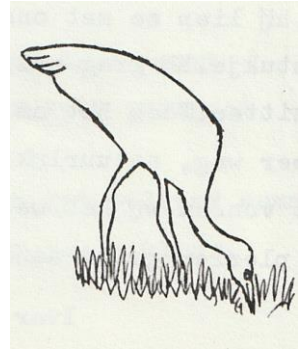

Foto: Hans Kleine Koerkamp maakte vanuit zijn tentje de meest prachtige buizerd foto's.

In het vroege voorjaar of late najaar hoop ik altijd nog een staartje mee te krijgen van de fascinerende kraanvogeltrek. Daarbij moeten we een beetje geluk hebben met de windrichting. De grootste trek van de broedgebieden in Scandinavië naar de overwinteringsgebieden in Zuid-Europa vindt vaak iets ten zuiden van ons plaats. Mijn kleinzoon en ik hadden op 16 november jl. geluk. We vertrokken op de fiets naar Bathmen, maar stonden onmiddellijk stil. Blijkbaar was er richting zuid iets niet in de haak qua weer, want een grote groep van minstens 300 kraanvogels trok over het Oostermaat naar noord. Beiden waren we onder de indruk "Zoveel vogels heb ik nog nooit bij elkaar gezien", aldus mijn kleinzoon. En dan daarbij dat trompetterende geluid! En ook in het voorjaar kon ik nog van een overtrekkend groepje genieten.

Dat de kraanvogels en de trek daarvan al sinds het maken van dit blad tot de verbeelding spreekt tonen de volgende weergaven. Mevr. Bakker schreef in dec '84 een stuk over de vogel en maakte daarbij zelf een tekening.

Theo Booij schrijft in 2008 in het eerste nummer over een eenzame kraanvogel in Bathmen aan de Traasterdijk. Ingeseind door Lammert trok Hans Kleine Koerkamp er met zijn fotooestel op af. Helaas waren er in de buurt net mensen die papier ophaalden en de vogel verstoorden. Het verzoek van Hans om even stil te blijven staan werd gehonoreerd. Wel kwam er de vraag waarom hij toch zo'n ordinaire vogel als een blauwe reiger op de foto wilde zetten. Vanzelfsprekend

volgde er uitleg door Hans. Nadat de papierophalers waren vertrokken kwam de kraanvogel terug. Maar de ooievaar die bij Barend Breukink bivakkeerde kon dit niet waarderen en verjoeg de vogel. Maar daar is wel een foto van! Toen nog in zwart/wit afgedrukt.

